

Erkki Koskenniemi
TT, dosentti
Koskenniemi.fi/EK
15.5.2018

Lex Auvinen, raamattukäsitys ja kirkkolain kodifiointi

Tänään tiistaina aamupäivällä puhutti Lex Auviseksi nimetty edustaja-aloite. Ville Auvisen ehdokkuus arkkipiispavaalissa ja ilmeisesti myös huomattava äänimäärä vaivaavat joitakin edustajia. Aloitteen mukaan on jo ehdokasasetteluvaiheessa estettävä naispappeuden vastustajien pääsy ehdolle.

Keskustelu oli vilkasta ja sen aikana vyöryivät esille isot linjat. Yhdeltä osalta kyse on siitä, minkä verran vähemmistölle halutaan antaa tilaa. Toisaalta kyse on myös koko kirkon suunnasta, joka kirvoitti useita näkökulmia. Pasi Palmu muistutti vahvassa puheenvuorossaan, että kirkolla on paljon suurempi ongelma kuin vanhauskoinen vähemmistö. Jos esimerkiksi lasten kasteet vähenevät nykyistä tahtia, viimeinen lapsi kastetaan maassa muutaman vuosikymmenen kuluttua. Hän kutsui kirkkoa ennemmin yhteiseen työhön kuin sisäiseen kiistelyyn.

Minäkin käytin aiheesta puheenvuoron eikä se ollut pitkä. Kirkolliskokouksessa on tehty useita aloitteita joissa yritetään saada vaaleissa enemmistön kanta tulemaan varmasti esiin. Tämä aloite pyrkii varmistamaan, ettei enemmistön ei-toivottu kanta tule esiin. Eli minusta ei jatkoon.

Asia pantiin toki valmisteluun ja se palaa sieltä aikanaan. Mitään merkitystä tällä säädöksellä ei ole. Vanhauskoista piispaa ei valita ennen kuin kirkko hajoaa. Tämä aloite on omiaan tuomaan tätä aikaa lähemmäs. Silloin ei pirstoutuneessa kirkossa enää nyt koolla olevan joukon mielipiteitä kysellä.

Edustaja Matti Perälä teki esityksen, että kirkolliskokous ryhtyisi toimenpiteisiin kirkon yhteisen raamattukäsityksen puolesta. Tietyissä mielessä esitys on tyypillinen yhden lajin aloite, aivan samanlainen kuin vuosi sitten tehty aloite, jonka mukaan kirkon tulisi mennä mukaan saattohoitoon. Aiheet ovat tärkeitä, mutta kirkolliskokous on näille aloitteille väärä paikka. Se on

lakia säätävä elin ja aloitteiden on tähdättävä säädösten muutokseen. Kumpikaan näistä aloitteista ei ole sellainen. Kirkolla on tunnustuksensa ja kirkkolaki määrittelee Raamatun aseman. Saattohoitoa tekee jokainen pastori ilman pykälämuutoksiakin. Siksi puhemiesneuvosto esitti aloitteen jättämistä raukeamaan ja siihen on helppo yhtyä. Asia kuuluu kirkon järjestyksessä lähinnä piispainkokoukselle, jonka toivottiinkin tarttuvan asiaan.

Iltapäivän aikana otettiin pöydälle iso asia, kirkkolain kodifointi. Kirkon lainsäädäntö koostuu kahdesta kokonaisuudesta, kirkkolaista ja kirkkojärjestyksestä. Kirkkolain muutokset menevät eduskunnan vahvistettaviksi, kirkkojärjestys on puhtaasti kirkon sisäinen asia. Tavoitteena on ollut siirtää pykälä kirkkolaista kirkkojärjestykseen ja näin lisätä kirkon itsenäisyyttä. Tavoite on vanha ja hyvin kannatettava. Koko kirkon lainsäädäntö on nyt kirjoitettu uudelleen. On ollut ilmeisen laaja yhteisymmärrys siitä, että tässä prosessissa ei tehdä verhotusti sisällöllisiä uudistuksia vaan että ne tehdään erikseen. Muutamia muutoksia on tahdottu tuoda avoimesti esille. En ole juristi, mutta minulla on luottamus siihen, että sisällöt eivät muutu.

Yksi oikeusoppineiden käsitys on aiheuttanut juristeille hankaluutta. Sen mukaan perusoikeuksia koskevista asioista on aina säädettävä lailla. Nämä eivät siis voi olla kirkkojärjestyksessä vaan niiden on oltava kirkkolaissa niin kauan kuin kirkko on julkisoikeudellinen yhteisö. Näin kirkkolaki ei ole supistunut niin paljon kuin toivottiin. Juristien arvion mukaan isompi linja on kuitenkin ollut tavoitella kirkon suurempaa itsenäisyyttä.

Parhaillaan varapuheenjohtajan nuija kopisee pöytään muutaman kymmenen pykälän minuuttivauhtia ja uusi lainsäädäntö etenee. Ei syytä jarrutella tahtia.